

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Серія 15

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
(фізична культура і спорт)

Випуск 8 (168) 23

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

УДК 0.51

Н 34

WEB сторінка електронного видання : <http://enpuir.npu.edu.ua>; <http://spppc.com.ua>
www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації - серія KB № 8821 від 01.06.2004 р.

Збірник включено до переліку наукових фахових видань України категорії «Б» за галузями наук: 011 «Педагогічні науки», 017 «Фізичне виховання і спорт» – (Наказ Міністерства освіти і науки № 886 від 02.07.2020).

Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – Випуск 8 (168) 23. – с. 195

У статтях розглядаються результати теоретичних та науково-експериментальних досліджень у галузі педагогічної науки, фізичного виховання та спорту, висвітлюються педагогічні, медико-біологічні, психологічні і соціальні аспекти, інноваційні технології навчання фізичної культури, практики підготовки спортсменів. Збірник розрахований на аспірантів, докторантів, наукових, педагогічних та науково-педагогічних працівників. Статті друкуються в авторській редакції.

Редакційна рада:

Андрущенко В.П. доктор філософських наук, академік НАПН України, ректор УДУ імені Михайла Драгоманова; (гол.Ред.ради);

Вернидуб Р.М. доктор філософських наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;

Євтух В.Б. доктор історичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;

Дробот І.І. доктор історичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;

Зернецька А.А. доктор педагогічних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;

Мацько Л.І. доктор філологічних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;

Падалка О.С. доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;

Синьов В.М. доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;

Торбін Г.М. доктор фізико-математичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;

Шут М.І. доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова.

Редакційна колегія серії:

Тимошенко О.В. доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я УДУ імені Михайла Драгоманова; **Головний редактор.**

Дьоміна Ж.Г. кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я УДУ імені Михайла Драгоманова;

Заступник головного редактора.

Андрєєва О.В. доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації, Національний університет фізичного виховання і спорту України (м. Київ, Україна)

Ареф'єв В. Г. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання, УДУ імені Михайла Драгоманова (м. Київ)

Грибан Г.П. доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення, Житомирський державний університет імені І. Франка (м. Житомир, Україна)

Приймаков О.О. доктор біологічних наук, професор, професор кафедри здоров'язбережувальної освіти та фізичної рекреації факультету фізичного виховання, спорту та здоров'я, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)

Пронтенко В.В. кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова (м. Житомир, Україна)

Пронтенко К.В. доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова (м. Житомир, Україна)

Сущенко Л.П. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фітнесу та фізкультурно-спортивного реабілітації, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)

Терент'єва Н. О. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри олімпійського та професійного спорту, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)

Томенко О.А. доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури, Сумський державний педагогічний університет (м. Суми, Україна)

Ейдер Ежи доктор педагогічних наук, доктор наук з фізичного виховання, професор Щецинського університету (Польща)

Масол В.В. викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я Українського державного університету імені Михайла Драгоманова; **Відповідальний секретар**

ISSN 2311-2220

Схвалено рішенням Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова

© Автори статей, 2023

© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

© Редакційна колегія серії, 2023

27	Рачок М. М., Калугін І. Г., Єльцов Д. С. СУЧАСНИЙ ДОСВІД, ЗМІСТ ТА СПЕЦИФІКА МОНІТОРИНГУ НАВАНТАЖЕННЯ БАСКЕТБОЛІСТІВ ВИСОКОГО КЛАСУ.....	135
28	Рачок М. М., Калугін І. Г., Єльцов Д. С. СТРАТЕГІЯ ОНОВЛЕННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ВИКЛАДАННЯ БАСКЕТБОЛУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	139
29	Решетняк А. О., Домчук А. А. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ СПЕЦІАЛЬНО - ПІДГОТОВЧИХ ВПРАВ В ПІДГОТОВЦІ ЮНИХ ПАУЕРЛІФТЕРІВ 16-17 РОКІВ У ПІДГОТОВЧОМУ ПЕРІОДІ.....	143
30	Рихаль В., Пітин М., Окопний А., Котельник А., Мисишин П. Ворончак М., Амізян А. УДОСКОНАЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ БОКСЕРІВ ВІКОМ 11-13 РОКІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗАСОБІВ ІЗ ПІДВИЩЕНИМИ ВИМОГАМИ ДО КООРДИНАЦІЇ РУХІВ І ВЕСТИБУЛЯРНОЇ СТІЙКОСТІ.....	148
31	Улан А. М., Кос Р.С., Бугера Д.О. ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ ФУТБОЛІСТІВ З УРАХУВАННЯМ ЇХ ГЕНЕТИЧНОЇ СХИЛЬНОСТІ.....	153
32	Футорний С.М., Шахліна Л.Г., Маслова О.В., Коломієць Т.В., Гопей А.М., Яковенко Т.Ю. ОБҐРУНТУВАННЯ ПРЕВЕНТИВНИХ ЗАСОБІВ ДЕСИНХРОНОЗУ У ПРАКТИЦІ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ В ІГРОВИХ ВИДАХ СПОРТУ.....	157
33	Хацаюк О. В., Коломоєць О. Д., Гогоць В. Д., Кузьменко В. Л., Олексієнко С. В., Кислиця С. М. ТАКТИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРАВООХОРОНЦІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ (СИЛИ) В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	163
34	Цуй Венъпен, Безмилов М.М. ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В БАСКЕТБОЛІ ЗХЗ	170
35	Чепелюк А. В., Мальона С. Б., Проць Т. А. ОСВІТНІ ТРЕНДИ 2023 РОКУ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ПІДГОТОВКИ ОСВІТНІХ КАДРІВ.....	175
36	Шестерова Л. Є., Аджаметова Л. І. ПОБУДОВА ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ЛЕГКОАТЛЕТІВ-СПРИНТЕРІВ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ.....	179
37	Шуба Л. В., Шуба В. В., Шуба В. О. ДОСВІД КРАЇН СВІТУ ВИКОРИСТАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР ДЛЯ ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	185
38	Ярошовець О.І., Сушко Р.О. ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ВИДІВ СПОРТУ НА МОТИВАЦІЮ ШКОЛЯРІВ ДО УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	188

14. Toner, J.B., Claire, A.B. (2021). *Psychology for Kids: The Science of the Mind and Behavior*. Magination Press.
15. Ward, P., Lehwald, H. (2018). *Effective Physical Education Content and Instruction With Web Resource. An Evidence-Based and Teacher-Tested Approach*. Human Kinetics.
16. World Health Organization (2017). *Prevalence of insufficient physical activity*. Retrieved from http://www.who.int/gho/ncd/risk_factors/physical_activity_text/en/.

References

1. Gureeva, A. M., Chernenko, O. E., Doroshenko, E. Yu. (2020). *Teoriya i metody`ka fizy`chnogo vy`xovannya : osnovy` special`noyi terminologiyi u fizy`chnomu vy`xovanni : navchal`ny`j posibny`k [Theory and methodology of physical education: basics of special terminology in physical education: study guide]* Zaporizhzhya : ZDMU.
2. Krutsevich, T. Yu. (2012). *Teory`ya y` metody`ka fy`zy`cheskogo vosp`y`tany`ya [Theory and methodology of physical education]*. Ky`yiv : Oly`mpy`jskaya ly`teratura.
3. Prokopova, L. I., Loza, T. O., Gvozdetska, S. V. (2019). *Navchal`no-metody`chny`j kompleks z dy`scy`pliny` teoriya i metody`ka fizy`chnogo vy`xovannya dlya studentiv special`nosti 014 Serednya osvita (Fizy`chna kul`tura) : Navchal`no-metody`chny`j posibny`k. [Educational and methodological complex of the discipline theory and physical education methodology for students of specialty 014 Secondary education (Physical culture): Educational and methodological manual]*. Sumy : Sumy DPU named after A. S. Makarenko.
4. Ezhova, O.O. (2010). *Zdorovy` sposib zhittia [Healthy Lifestyle]*. Sumy: Universytetska kniha Publ. [In Ukrainian].
5. Prystupa, Y.N., Petryshyn, Y.V., Vinohradskyi, B.A., Petryna, R.L., Pasichnyk, V.M. (2014). *Didactic games with balls*. Lviv: LDUFK
6. Shiyani, B.M. (2007). *Theory and methods of physical education for schoolchildren*. Ternopil: Educational book. Bohdan
7. Shuba, L., Shuba, V. V., Nagorna, L., & Shuba, V. O. (2022). The using of outdoor and indoor games for the physical development of the older preschool children. *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and Pedagogical Problems of Physical Culture (physical Culture and Sports)*, (8(153)), 113-116. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.8\(153\).26](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.8(153).26)
8. Abdullayev, A. A. (2020). System of information and communication technologies in the education. *Science and World*, 5(81), 19-21.
9. Garcy, A.M. & Berliner, D.C. (2018) A critical review of the literature on the relationship between school quality and health inequalities, *Review of Education*, 6, (1), 40-66 <https://doi.org/10.1002/rev3.3106>
10. Hall, C. (2014) Developing a competent global health promotion work force: pedagogy and practice. Caroline Hall. Research Fellow. *Centre for Health Research. School of Health Sciences, University of Brighton, UK*.
11. Kirk, D. (2010) *Physical Education Futures*, London: Routledge.
12. *National Standards & Grade-Level Outcomes for K-12 Physical Education. AAHPERD (The American Alliance for Health, Physical Education, Recreation and Dance)* (2014). Human Kinetics.
13. Shimon, J. M. (2011). *Introduction to Teaching Physical Education*. Human Kinetics.
14. Toner, J.B., Claire, A.B. (2021). *Psychology for Kids: The Science of the Mind and Behavior*. Magination Press.
15. Ward, P., Lehwald, H. (2018). *Effective Physical Education Content and Instruction With Web Resource. An Evidence-Based and Teacher-Tested Approach*. Human Kinetics.
16. World Health Organization (2017). *Prevalence of insufficient physical activity*. Retrieved from http://www.who.int/gho/ncd/risk_factors/physical_activity_text/en/.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.8(168).38
УДК: 373.3/.5.016:796.3

Ярошовець О.І.
магістрант кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту
Сушко Р.О.
доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор
Київський університет імені Бориса Грінченка

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ВИДІВ СПОРТУ НА МОТИВАЦІЮ ШКОЛЯРІВ ДО УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті показано формування інтересу та реалізовані можливості заохочення школярів до рухової активності на уроках фізичної культури за допомогою впровадження варіативних модулів корфболу та флорболу, визначених державою для вивчення учнями у модельній навчальній програмі закладів загальної середньої освіти. Мета дослідження полягає у обґрунтуванні ефективності впровадження інноваційних видів спорту на уроках фізичної культури через з'ясування рівня підвищення мотивації дітей до занять фізичною культурою. За допомогою двох сформованих анкет, застосованих відповідно до та після впровадження варіативних модулів корфболу та флорболу в освітній процес, з'ясовано вплив інноваційних видів спорту на мотивацію 31 учня старших класів до уроків фізичної культури. Організоване анкетування і інтерпретація отриманих результатів сприяли вивченню мотивації школярів до занять руховою активністю на уроках фізичної культури засобами вивчення інноваційних спортивних ігор корфболу і флорболу. Виявлено переваги інноваційних видів спорту у порівнянні зі звичними уроками фізичної культури. Констатуємо бажання учасників дослідження опанувати інноваційні варіативні модулі корфболу і флорболу через низку визначених переваг: позитивний емоційний

вплив, ефективний фізичний розвиток і підвищення рівня фізичної підготовленості за самовідчуттями школярів, можливість змагальної діяльності та комунікації з друзями у ігровій атмосфері.

Ключові слова: спортивні ігри, корфбол, флорбол, мотивація, фізична культура, навчально-тренувальний процес, інноваційні підходи.

O. Yaroshovets, R. Sushko. The influence of innovative sports on the schoolchildren's motivation to physical education lessons. The article shows the formation of interest and realized opportunities to encourage schoolchildren to be physically active in physical education lessons through the implementation of variable modules of korfbal and floorball, which are defined by the state for students to study in the model curriculum of general secondary education institutions. The purpose of the study is to substantiate the effectiveness of the introduction of innovative sports in physical education lessons by finding out the level of increasing children's motivation to engage in physical education. The influence of innovative sports on the motivation of 31 senior pupils to physical education lessons was determined with the help of two questionnaires used before and after the implementation of korfbal and floorball moduls. The organized questionnaire and interpretation of the results contributed to the study of pupils' motivation to engage in physical activity in physical education lessons by means of studying innovative sports games of korfbal and floorball. The advantages of innovative sports in comparison with the usual physical education lessons were revealed. We state the desire of the study participants to master innovative variable modules of korfbal and floorball due to a number of certain advantages: positive emotional impact, effective physical development and increase of physical fitness level according to pupils' self-perception, possibility of competitive activity and communication with friends in a game atmosphere.

Key words: sports games, korfbal, floorball, motivation, physical culture, educational and training process, innovative approaches.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку фізичного виховання у закладах середньої освіти вчителі фізичної культури отримали низку викликів, які неможливо ігнорувати (пандемія, війна), адже виникла потреба відповідати обставинам дистанційного навчання [13], брати до уваги тривалу відсутність рухової активності учнів [20], водночас враховувати потребу ефективного здоров'язбереження [4, 11], якісного розвитку фізичних та виховання морально-вольових якостей [14, 17]. Інноваційна діяльність у системі фізичного виховання має особливе значення, адже сприяє стимулюванню інтересу до уроків фізичної культури школярів через творчі підходи до організації освітнього процесу [2, 3, 6, 10]. У модельній навчальній програмі закладів загальної середньої освіти одними із варіативних модулів, визначених державою для вивчення учнями, є «Корфбол» та «Флорбол» [12]. Завдяки впровадженню в освітній процес видів спорту, нових для дітей, ефективно вирішуються виховні (розвиток почуття колективізму, відповідальності, наполегливості), освітні (засвоєння життєво необхідних вмінь та навичок, опанування знань щодо ефективності впливу спеціальних вправ на організм людини) та оздоровчі завдання (підвищення рівня рухової активності, розвиток фізичних якостей, загартовування) [8, 9].

Аналіз літературних джерел. Уроки фізичної культури у закладах середньої освіти покликані сприяти гармонійному (фізичному та духовному) розвитку школярів, об'єднати дітей між собою, навчити дисциплінованості та підготувати до подальшої професійної діяльності. Тому ретельно обмірковані й методично обґрунтовані організація та проведення уроку фізичної культури є надважливими, адже це значною мірою впливає на зацікавленість і мотивацію учнів та їх рівень фізичної підготовленості у майбутньому [3, 20].

Із 2022 року у закладах середньої освіти діє модельна програма з фізичної культури у 5-х класах, із 2023 року — у 6-х класах, куди входять нові для українських дітей види спорту, що мають повною мірою забезпечити всебічний розвиток учнів у процесі занять фізичною культурою, сформувати зацікавленість та мотивацію до занять фізичною культурою за сприяння опануванню специфічними вміннями та навичками засобами нових видів спорту [12].

На сучасному етапі спортивні ігри корфбол та флорбол з колосальною швидкістю розвиваються та користуються високим попитом у багатьох країнах світу як серед дітей, так і дорослих: підвищується рівень техніки та якісних характеристик гри; удосконалюються умови, в яких проводяться матчі та тренування; збільшується кількість країн, у яких починають займатись цими видами спорту; засновуються нові спортивні федерації та спортивні ліги з клубами, які проводять матчі [5]. Попри неймовірну популярність корфболу та флорболу у світі [16, 18], вже проведені дослідження закордонними спеціалістами щодо необхідності формування мотивації до занять руховою активністю [15, 19, 21], нововведення потребують ретельного вивчення специфіки застосування, впливу нетрадиційних занять руховою активністю на мотивацію школярів і підтвердження їх доцільності впровадження в новій українській школі.

Мета дослідження – обґрунтувати ефективність впровадження інноваційних видів спорту на уроках фізичної культури через з'ясування рівня підвищення мотивації дітей до занять фізичною культурою.

Методи і організація дослідження. У організованому дослідженні для досягнення поставленої мети застосовано такі методи: аналіз та узагальнення даних науково-методичних літературних джерел і мережі Інтернет, анкетування із застосуванням гугл-форми, методи математичної статистики.

З метою визначення мотивації до вивчення варіативних модулів «Корфбол» й «Флорбол» та ефективності їх засвоєння учнями проведено подвійне анкетування за допомогою сформованої гугл форми. Респондентами дослідження стали 31 учень старших класів закладу середньої освіти № 231 Оболонського району м. Києва, що дозволило з'ясувати загальне ставлення школярів до освітнього процесу на уроках фізичної культури під час очного навчання до і після впровадження інноваційних видів спорту (корфбол та флорбол). Змістова ідентичність питань анкет була ситуативно інтерпретована відповідно до термінів, а саме перед і після впровадженням в освітній процес варіативних модулів «Корфбол» та «Флорбол».

Виклад основного матеріалу досліджень. У сучасних умовах школи виникає ряд важливих проблем з організації та проведення уроків фізичної культури, мотивації та зацікавленості учнів у вивченні варіативних модулів через низку невизначених причин, що потребують з'ясування [1, 7].

Інноваційні види спорту корфбол та флорбол доцільно розглядати одними з важливих модулів для опанування

школярами на уроках фізичної культури, адже вони розвивають фізичні та морально-вольові якості учнів, допомагають зміцнити дисципліну та згуртованість в класі, мають значущу для юного покоління новизну. Вони користуються популярністю серед дітей всіх вікових категорій через нові види рухової активності, незвичний та яскравий інвентар, що сприяють спонуканню інтересу та підвищують мотивацію до уроків.

З метою визначення рівня мотивації та ефективності вивчення модулів «Корфбол» та «Флорбол» проведено дослідження, що сприяло визначенню зацікавленості учнів до занять інноваційними модулями на уроках фізичної культури, дослідженню пріоритетів у вивченні нових для себе видів спорту, а також з'ясуванню складності їх вивчення.

Першим анкетуванням виявлено задоволеність змістовим наповненням звичних варіативних модулів, прояв зацікавленості до впровадження спортивних ігор корфболу та флорболу у шкільній програмі, психологічні перестороги і умовні перешкоди перед вивченням інноваційних видів спорту тощо. Отримані результати першого анкетування представлено в узагальненій таблиці 1.

Таблиця 1

Результати мотивації учнів до занять фізичною культурою перед впровадженням варіативних модулів корфболу і флорболу, n – 31

Питання 1. Чи з задоволенням Ви ходите на урок фізичної культури?				
Так	Ні	Частково		
71%	6.5%	22.5%		
Питання 2. На Вашу думку, чому Ви відвідуєте урок фізичної культури?				
Для покращення фізичного здоров'я та фізичних якостей	Для спілкування з друзями	Для здачі нормативів та отримання оцінки	Не розумію	
74.2%	6.5%	16.1%	3.2%	
Питання 3. Чи радієте Ви урокам фізичної культури?				
Так, завжди	Ні, ніколи	Інколи		
67.3%	3.2%	35.5%		
Питання 4. Чи мотивують Вас спортивні ігри до занять ФК?				
Так	Ні	Частково		
67.8%	3.2%	29%		
Питання 5. Чи знайомі Ви з іграми флорбол та корфбол?				
Так	Ні	Тільки з флорболом	Тільки з корфболом	
6.5%	74.1%	12.9%	6.5%	
Питання 6. Яку з двох спортивних ігор Ви більше зацікавлені вивчати?				
Флорбол	Корфбол	Жодну	Обидві	Я не знаю про ці ігри
12.9%	9.7%	0%	58.1%	19.3%
Питання 7. Чи відчуваєте Ви, що вивчення нового виду спорту (наприклад, флорболу або корфболу) може бути складним?				
Так		Ні		
58.1%		41.9%		
Питання 8. Чому Ви б хотіли займатися флорболом або корфболом?				
Цікавість нового виду спорту	Покращення здоров'я	Соціал. аспекти (включення до команди, спілкування)	Отримання задоволення від занять	
38.7%	29%	6.5%	25.8%	
Питання 9. Чи є у Вас якісь перешкоди, які заважають займатися ФК в контексті вивчення флорболу або корфболу?				
Немає перешкод	Не вистачає часу	Немає місця для занять	Недостатній рівень фізичної підготовленості	
67.7%	19.3%	6.5%	6.5%	
Питання 10. Який рівень Вашої фізичної активності поза заняттями ФК?				
Високий	Середній	Низький	Жодних активностей	
12.9%	64.5%	16.1%	6.5%	
Питання 11. Хто/що може вплинути на ваше бажання займатися ФК?				
Класний керівник	Друзі	Батьки	Вчитель фізкультури	Цікавість уроку
0%	12.9%	3.2%	38.7%	45.2%

Після проведення першого анкетування отримані результати доцільно узагальнити так:

- більшість опитаних відносяться до уроків фізичної культури з задоволенням і радіють заняттям цим предметом;
- основою мотивації для відвідування уроків фізичної культури слугують покращення фізичного здоров'я та розвиток фізичних якостей;
- спортивні ігри флорбол і корфбол є недостатньо відомими серед опитаних, а обізнаність у правилах та техніці виконання прийомів ігор знаходиться на низькому рівні;

- переважна більшість учнів виявили бажання опанувати варіативні модулі флорболу і корфболу, вказуючи на цікавість нових видів спорту для них;
- визначено перестороги щодо складності вивчення нових варіативних модулів через невпевненість у відповідності передумовам до опанування (рівень фізичної підготовленості, координації тощо);
- найбільш значущими чинниками впливу на бажання займатися фізичною культурою визначено цікавість уроків, особистість вчителів фізичної культури та соціальну взаємодію з друзями.

Після проведення першого анкетування школярів у їх освітній процес було впроваджено два варіативні модулі «Корфбол» та «Флорбол». Запропонована програма містила відповідний навчальний матеріал для ознайомлення з правилами ігор, опанування техніки виконання прийомів, виконання комбінованих вправ флорболу та корфболу з поясненням початкових тактичних переміщень у поєднанні з їх застосуванням у ігровій діяльності.

Після вивчення інноваційних модулів проведено друге анкетування з групою респондентів, яка брала участь у дослідженні, з питань визначення мотивації до занять фізичною культурою під впливом від впроваджених у навчальний процес варіативних модулів корфболу та флорболу. Отримані результати представлено в узагальненій таблиці 2.

Таблиця 2

Результати мотивації учнів до занять фізичною культурою після впровадження варіативних модулів корфболу і флорболу, n – 31

Питання 1. Чи сприяли впроваджені модулі Вашій мотивації до уроків?				
Так		Ні		
93.5%		6.5%		
Питання 2. Чи змінилось Ваше ставлення до флорболу та корфболу після їх вивчення?				
Так, позитивно		Так, негативно		Ні, не змінилось
87.1%		0%		12.9%
Питання 3. Які аспекти вивчення флорболу та корфболу Ви вважаєте найбільш цікавими?				
Практичні вправи	Теоретичні знання	Гра в команді	Створення стратегії гри	
21 (67.7%)	3 (9.7%)	30 (96.8%)	3 (9.7%)	
Питання 4. Як Ви оцінюєте свій рівень задоволення під час вивчення "Флорболу" та "Корфболу"?				
Високий		Середній		Низький
64.5%		35.5%		0%
Питання 5. Чи відчуваєте Ви, що вивчення флорболу та корфболу допомогло вам покращити рівень фізичної підготовленості?				
Так		Ні		
93.5%		6.5%		
Питання 6. Які з наступних аспектів Вам найбільше сподобалися у грі в флорбол та корфбол?				
Спілкування з однолітками	Покращення координації та реакції	Покращення здоров'я	Відчуття задоволення	
6(19.4%)	12(38.7%)	17(54.8%)	17(54.8%)	
Питання 7. Чи хотіли б Ви продовжувати вивчати дані варіативні модулі у майбутньому?				
Так		Ні		
100%		0%		
Питання 8. Чи сприймаєте Ви заняття у даних варіативних модулях як цікавіші та захоплюючіші у порівнянні зі звичними уроками ФК?				
Так		Ні		Частково
71%		6.5%		22.6%
Питання 9. Чи сподобався Вам нові види спорту (флорбол, корфбол)?				
Так		Ні		Частково
74.2%		0%		25.8%
Питання 10. Як Ви оцінюєте складність вивчення флорболу, корфболу?				
Дуже складно	Складно	Середньо	Легко	Дуже легко
0%	16.1%	12.9%	61.3%	9.7%
Питання 11. Чому Ви б хотіли займатися флорболом або корфболом?				
Цікавість нового виду спорту	Покращення здоров'я	Соціал. аспекти (включення до команди, спілкування)	Отримання задоволення від занять	
18 (58.1%)	3 (9.7%)	3 (9.7%)	24 (77.4%)	

У результаті аналізу другого анкетування після вивчення модулів «Корфбол» та «Флорбол» доцільно узагальнити, що більшість опитаних виявили цікавість до інноваційних видів спорту, вважають доречними для продовження в програму й вивчення у майбутньому:

- переважна більшість складність вивчення нових видів спорту (флорбол або корфбол) визначила легкою;

- привабливими аспектами ігор у флорбол та корфбол більшістю опитаних обрано спілкування з однолітками, покращення здоров'я та отримання задоволення від занять, проте наявні поціновувачі специфіки ігор, які виокремили покращення координації та реакції, створення стратегії гри та теоретичні знання;

- більшість опитаних оцінили свій рівень задоволення під час вивчення флорболу та корфболу як високий, відчували підвищення рівня фізичної підготовленості; позитивно порівняли зі звичними уроками фізичної культури.

Висновок. Визначено підвищення рівня мотивації учнів старшого шкільного віку до уроків фізичної культури після вивчення варіативних модулів «Корфбол» та «Флорбол» як інноваційних видів спорту. З'ясовано переваги інноваційних видів спорту в порівнянні зі звичними заняттями фізичною культурою. Констатуємо бажання старшокласників, які взяли участь у дослідженні, опанувати інноваційні модулі корфболу і флорболу через низку визначених переваг: позитивний емоційний вплив, ефективний фізичний розвиток і підвищення рівня фізичної підготовленості за самовідчуттями школярів, можливість змагальної діяльності та комунікації з друзями у ігровій атмосфері.

Отримані результати анкетування дозволили обґрунтувати доцільність впровадження інноваційних видів спорту в програму проведення уроків фізичної культури задля підвищення рівня мотивації учнів до занять й підтвердили гіпотезу про їх ефективність. Анонсована програма нових варіативних модулів викликала цікавість старшокласників до участі у дослідженні (двох опитувань) і мотивувала до відвідування уроків фізичної культури. Візуалізовано позитивну зміну мотивації до уроків фізичної культури і визначено сто відсоткове бажання опитаних у продовженні вивчення впроваджених модулів «Корфбол» та «Флорбол».

Перспективи подальших розвідок у даному напрямку ґрунтуються на потребі пошуку сучасних підходів до організації освітнього процесу на уроках фізичної культури, що мотивуватимуть до активної рухової діяльності засобами інноваційних спортивних ігор.

Література

1. Безверхня Г., Цибульська В., Гончар Г. Мотивація до занять фізичною культурою і спортом школярів та студентів [монографія]. Умань: ВПЦ «Візаві». 2016. 223 с.
2. Бондарчук, О. В. Інноваційні технології в фізичному вихованні. Львів: Видавництво "Світ". 2016. 200 с.
3. Бутенко, Н. В. Інноваційні підходи у фізичному вихованні школярів. Київ: Видавництво "Наш формат". 2017. 176 с.
4. Ворона В. В. Стан здоров'я учнів та їх мотивація до занять фізичною культурою в школі. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2016. № 1. С. 190–197.
5. Глухова Г. Г., Кольцова О. С., Коваль В. Ю. Оптимізація рухової активності дівчат 12-14 років засобами "Junior Z". Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2021. №5К(134). С. 62-66.
6. Кононенко Л. В. Використання інноваційних технологій у фізичному вихованні школярів. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я в сучасному суспільстві. 2017. № 4. С. 100-105.
7. Кравченко О. М. Розвиток мотивації до фізичної культури засобами інноваційних технологій. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я в сучасному суспільстві. 2015. № 2. С. 81-84.
8. Куліченко Т.В. Інноваційні підходи у фізичному вихованні школярів. Спорт, фізичне виховання та рекреація в сучасному суспільстві. 2017. № 2. С. 53-56.
9. Литвинова, І. О. Інноваційні технології у фізичному вихованні дітей і молоді. Київ: Видавничий дім "Самміт-книга". 2017. 288 с.
10. Мельничук О. В. Інноваційні підходи до фізичного виховання школярів. Київ: Видавництво "Освіта". 2018. 304 с.
11. Носко М. О., Воеділова О. М., Гаркуша С. В., Носко Ю. М. Рухова активність і заняття фізичними вправами як необхідна умова здоров'язбереження. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. 2018. Вип. 151(2). С. 44–51.
12. Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребриня А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші. Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. МОН. Код доступу: <http://surl.li/cvfw>
13. Шаповалов М., Сушко Р. Дистанційне навчання як причина професійного вигорання вчителів фізичної культури. Спортивна наука та здоров'я людини, 2023. №1(9). С. 189-201. <https://doi.org/10.28925/2664-2069.2023.114>
14. Ярошовець О., Сушко Р. Проблематика техніко-тактичної підготовки школярів у варіативному модулі «футбол». Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2021. №5(136). С. 152-155. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.5\(135\).37](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.5(135).37)
15. Ensrud-Skraastad, O. K., & Haga, M. Associations between motor competence, physical self-perception and autonomous motivation for physical activity in children. Sports. 2020. №8(9). 120. <https://doi.org/10.3390/sports8090120>
16. Perera, N. K. P., Åkerlund, I., & Hägglund, M. Motivation for sports participation, injury prevention expectations, injury risk perceptions and health problems in youth floorball players. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. 2019. № 27. pp. 3722-3732. DOI: 10.1007/s00167-019-05501-7
17. Sukys, S.; Tilindienė, I.; Cesnaitienė, V.J.; Kreivytė, R. Does Emotional Intelligence Predict Athletes' Motivation to Participate in Sports? *Percept. Mot. Skills*. 2019. 126. pp. 305–322.
18. Riyanto, A., & Widiyanto, W. (2021). Development of korfbal games based on teaching games for understanding for elementary school. *Journal of Education, Health and Sport* 2021. №11(8). pp. 397-404.
19. Rojo-Ramos, J., González-Becerra, M. J., Gómez-Paniagua, S., Merellano-Navarro, E., & Adsuar, J. C. Analysis of the motivation of students of the last cycle of primary school in the subject of physical education. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2022. №19(3). 1332.
20. Shapovalov M., Sushko R. Peculiarities for the online teaching process organisation as a form of physical training lessons. *Slobozhanskyi herald of science and sport*. 2021. Vol. 9(1). pp. 76-87. http://journals.uran.ua/sport_herald/issue/view/13774

21. Vaquero-Solís, M., Tapia-Serrano, M. A., & Sánchez-Miguel, P. A. The Mediating Role of Motivational Regulation on the Relationship of Emotional Intelligence with Physical Activity in Spanish Schoolchildren. *Children*. 2022. №9(11). 1656. <https://www.mdpi.com/2227-9067/9/11/1656>

References

1. Bezverkhnia H., Tsybulska V., Honchar Hl. Motyvatsiia do zaniat fizychnoiu kulturoiu i sportom shkoliariv ta studentiv [monohrafiia]. Uman: VPTs «Vizavi». 2016. 223 p. (in Ukrainian)
2. Bondarchuk, O. V. Innovatsiini tekhnologii v fizychnomu vykhovanni. Lviv: Vydavnytstvo "Svit". 2016. 200 p. (in Ukrainian)
3. Butenko, N. V. Innovatsiini pidkhody u fizychnomu vykhovanni shkoliariv. Kyiv: Vydavnytstvo "Nash format". 2017. 176 p. (in Ukrainian)
4. Vorona V. V. Stan zdorovia uchniv ta yikh motyvatsiia do zaniat fizychnoiu kulturoiu v shkoli. Pedagogichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii. 2016. № 1. pp. 190–197. (in Ukrainian)
5. Hlukhova H., Koltsova O., Koval V. (2021) Optymizatsiia rukhovoï aktyvnosti divchat 12-14 rokiv zasobamy "Junior Z". *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 15: Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport)*. №5K(134). pp. 62-66. (in Ukrainian)
6. Kononenko L. V. Vykorystannia innovatsiinykh tekhnologii u fizychnomu vykhovanni shkoliariv. *Fizychni vykhovannia, sport i kultura zdorovia v suchasnomu suspilstvi*. 2017. № 4. pp. 100-105. (in Ukrainian)
7. Kravchenko O. M. Rozvytok motyvatsii do fizychnoi kultury zasobamy innovatsiinykh tekhnologii. *Fizychni vykhovannia, sport i kultura zdorovia v suchasnomu suspilstvi*. 2015. № 2. pp. 81-84. (in Ukrainian)
8. Kulichenko T.V. Innovatsiini pidkhody u fizychnomu vykhovanni shkoliariv. *Sport, fizychni vykhovannia ta rekreatsiia v suchasnomu suspilstvi*. 2017. № 2. pp. 53-56. (in Ukrainian)
9. Lytvynova, I. O. Innovatsiini tekhnologii u fizychnomu vykhovanni ditei i molodi. Kyiv: Vydavnychiy dim "Sammit-knyha". 2017. 288 p. (in Ukrainian)
10. Melnychuk O. V. Innovatsiini pidkhody do fizychnoho vykhovannia shkoliariv. Kyiv: Vydavnytstvo "Osvita". 2018. 304 p. (in Ukrainian)
11. Nosko M. O., Voiedilova O. M., Harkusha S. V., Nosko Yu. M. Rukhova aktyvnist i zaniattia fizychnymy vpravamy yak neobkhidna umova zdoroviazberezhennia. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Serii: Pedahohichni nauky*. 2018. Vyp. 151(2). pp. 44–51. (in Ukrainian)
12. Pedan O.S., Kolomoiets H. A., Boliak A. A., Rebryna A. A., Derevianko V. V., Stetsenko V. H., Ostapenko O. I., Lakiza O. M., Kosyk V. M. ta inshi. Modelna navchalna prohrama «Fizychna kultura. 5-6 klasy» dla zakladiv zahalnoi serednoi osvity. MON. Kod dostupu: <http://surl.li/cvfwy> (in Ukrainian)
13. Shapovalov M., Sushko R. (2023) Dystantsiine navchannia yak prychna profesiinoho vyhorannia vchyteliv fizychnoi kultury. *Sportyвна nauka ta zdorovia liudyny*. Vol. 1(9). pp. 189-201. <https://doi.org/10.28925/2664-2069.2023.114> (in Ukrainian)
14. Iaroshovets O., Sushko R. Problematyka tekhniko-taktychnoi pidgotovky shkoliariv u variatyvnomu moduli «futbol». *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 15: Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport)*. 2021. №5(136). pp. 152-155. (in Ukrainian) [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.5\(135\).37](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.5(135).37)
15. Ensrud-Skraastad, O. K., & Haga, M. (2020) Associations between motor competence, physical self-perception and autonomous motivation for physical activity in children. *Sports*. Vol. 8(9). 120. <https://doi.org/10.3390/sports8090120>
16. Perera, N. K. P., Åkerlund, I., & Hägglund, M. (2019). Motivation for sports participation, injury prevention expectations, injury risk perceptions and health problems in youth floorball players. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthroscopy*. Vol. 27. pp. 3722-3732. DOI: 10.1007/s00167-019-05501-7
17. Sukys, S.; Tilindienė, I.; Cesnaitienė, V.J.; Kreivyte, R. (2019) Does Emotional Intelligence Predict Athletes' Motivation to Participate in Sports? *Percept. Mot. Skills*. 126. pp. 305–322.
18. Riyanto, A., & Widiyanto, W. (2021). Development of korfbal games based on teaching games for understanding for elementary school. *Journal of Education, Health and Sport*. Vol. 11(8). pp. 397-404.
19. Rojo-Ramos, J., González-Becerra, M. J., Gómez-Paniagua, S., Merellano-Navarro, E., & Adsuar, J. C. (2022) Analysis of the motivation of students of the last cycle of primary school in the subject of physical education. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. Vol. 19(3). 1332.
20. Shapovalov M., Sushko R. (2021) Peculiarities for the online teaching process organisation as a form of physical training lessons. *Slobozhanskyi herald of science and sport*. Vol. 9(1). pp. 76-87. http://journals.uran.ua/sport_herald/issue/view/13774 (in Ukrainian)
21. Vaquero-Solís, M., Tapia-Serrano, M. A., & Sánchez-Miguel, P. A. (2022) The Mediating Role of Motivational Regulation on the Relationship of Emotional Intelligence with Physical Activity in Spanish Schoolchildren. *Children*. Vol. 9(11). 1656. <https://www.mdpi.com/2227-9067/9/11/1656>